

BEGROTINGSWIJZIGING 2024 - PROGRAMMABEGROTING 2025

Versie 2.0 - 24 juni 2024

gezamenlijke brandweer

telefoonnummer algemeen	088-5110000
e-mail	info@gez-brandweer.nl
internet	www.gezamenlijke-brandweer.nl
bezoekadres	Moezelweg 150 3198 LS Europoort RT
postadres	Postbus 1300 3180 AH ROZENBURG

Copyright

© 2024 **Gezamenlijke Brandweer**

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook en evenmin worden opgeslagen in een databank met als doel een terugzoekmogelijkheid te verschaffen aan derden, zonder de voorafgaande schriftelijke toestemming van de directeur van de Gezamenlijke Brandweer.

Inhoudsopgave

Inleiding	5
1 Begrotingswijziging 2024 Gezamenlijke Brandweer	11
1.1 Begrotingswijziging 2024	11
1.2 Specificatie overige goederen en diensten	12
2 Begroting 2025 Gezamenlijke Brandweer	13
2.1 Gehele organisatie, inclusief projecten RTH, CBP en MV2	13
2.2 Specificatie overige goederen en diensten	14
2.3 Uitsplitsing per project	15
3 Meerjarenbegroting 2025-2029 GB	17
4 Activiteiten	18
5 Paragrafen.....	20
5.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing	20
5.2 Onderhoud kapitaalgoederen.....	23
5.3 Financiering	24
5.4 Bedrijfsvoering	25
5.5 Openbaarheid.....	26
6 Toelichting diverse activa en passiva.....	27
6.1 Vaste Activa - Materiële Vaste Activa	27
6.2 Herziening investeringsbegroting 2024.....	27
6.3 Investeringsbegroting 2025	28
6.4 Eigen Vermogen.....	31
6.5 Overige Vaste Passiva	32
6.6 Geprognosticeerde Balans.....	32
7 Vaststelling en goedkeuring	33
Bijlage 1 Risico-inventarisatie m.b.t. benodigd weerstandsvermogen ultimo 2023	35

Inleiding

In deze programmabegroting wordt inzicht gegeven in de resultaten die de Gezamenlijke Brandweer in 2025 wil behalen en welke middelen daarvoor ingezet gaan worden. Daarnaast is er aanleiding om de programmabegroting 2024, zoals vastgesteld door het bestuur op 5 juli 2023, te herzien.

De programmabegroting is primair bedoeld als sturingsinstrument en toetsingskader voor het bestuur van het Openbaar Lichaam Gezamenlijke Brandweer (OLGB) en heeft ook als doel een communicatiemiddel te zijn richting onze interne en externe partners. Tevens zal deze begroting functioneren als onderlegger en uitgangspunt voor het overleg en de samenwerking met onze ledenbedrijven, de gemeente Rotterdam en de Veiligheidsregio Rotterdam Rijnmond (VRR).

Algemeen

Taakvelden

Volgens het BBV dient de begroting en verantwoording ingedeeld te worden in voorgeschreven taakvelden. In totaal zijn vijftig taakvelden gedefinieerd, maar voor de GB zijn alleen de taakvelden 'Veiligheid' en 'Bestuur en Ondersteuning' van toepassing. Binnen het taakveld 'Veiligheid' dient de begroting en verantwoording van de GB ingedeeld te worden in het sub-taakveld 'Crisisbeheersing en brandweer'. Binnen het taakveld 'Bestuur en Ondersteuning' zijn de sub-taakvelden 'Overhead' en 'Treasury' relevant. De taakvelden dienen vervolgens aan de programma's toegewezen te worden, en autorisatie van de baten en lasten vindt plaats op het niveau van de taakvelden. Conform voorgaande jaren wordt de totale (begroting van de) GB als één programma beschouwd, dus een verdere toewijzing van taakvelden aan verschillende programma's is niet van toepassing.

Overhead

Volgens het BBV worden de kosten van overhead niet doorbelast aan de taakvelden maar apart in de begroting, de jaarrekening en (eventueel) het jaarverslag opgenomen.

Conform de voorschriften beschouwt de GB de volgende kostensoorten als overhead, waarbij 'incidentbestrijding' als het primaire product van de GB is gedefinieerd:

- *100% overhead*: medische keuringen en werving, inhuur van derden, bijdrage personeelsvereniging, KAM, ICT, zakelijke dienstverlening, representatiekosten en directe inkoopkosten ten behoeve van extra dienstverlening aan ledenbedrijven;
- *Toerekening overhead op basis van verhouding (uitsluitend) repressief personeel/overig*: salariskosten;
- *Toerekening overhead op basis van de verhouding kazernes/hoofdkantoor*: rente- en afschrijvingskosten, voertuigkosten, huisvestingskosten, energiekosten en kantoorkosten.

Alle overige kosten worden als directe kosten beschouwd, inclusief de exploitatiekosten gerelateerd aan projecten RTH (Hoogteredding) en CBP (Collectieve Brandbestrijdingspool).

Ook in de baten wordt een splitsing gemaakt, waarbij allocatie plaatsvindt op basis van ervaringscijfers in de exploitatie.

Rente

De rentelasten worden ten laste van taakveld 'Treasury' gebracht. In het BBV wordt het gehele renteresultaat zoveel als mogelijk vanaf het taakveld 'Treasury' doorbelast naar de andere taakvelden.

Begrotingswijziging 2024

Zoals hiervoor reeds aangegeven heeft zich na het vaststellen van de oorspronkelijke begroting 2024 een aantal ontwikkelingen voorgedaan, die gezamenlijk voldoende aanleiding geven voor een begrotingswijziging, waarbij de bijdragen van CIBUA en gemeente ongewijzigd blijven.

De voornaamste ontwikkelingen zijn als volgt:

- Hogere renteopbrengsten dan begroot;
- Extra (tijdelijke) dienstverlening t.b.v. Gunvor;
- Aanneمة van repressief personeel zonder basis-brandweeropleiding;
- Aanneمة van boven-formatief repressief personeel conform bestuursbesluit 2023;
- Extra inhuur van repressief personeel t.b.v. bemensing hoogwerker ProRail;
- Passende aansprakelijkheidsverzekering GB.

De conclusie is dat, na verwerking van de financiële effecten van (o.a.) bovenstaande ontwikkelingen, de herziene begroting 2024 nog steeds in evenwicht is.

Een nadere toelichting op bovengenoemde ontwikkelingen is als volgt:

- *Renteopbrengsten*
De GB is verplicht om het grootste deel van haar liquide middelen via een rekening-courant aan te houden bij de Nederlandse staat ('Schatkistbankieren'). Over het daar aangehouden saldo ontvangt de GB een rentevergoeding. In de oorspronkelijke begroting 2024 is behoudend rekening gehouden met deze opbrengsten, en nu is gebleken dat de tot dusver ontvangen rente tot en met april 2024 (jaarlijkse rentevergoeding 3,9%) aanzienlijk hoger is dan begroot.
- *Overige opbrengsten – extra (tijdelijke) dienstverlening t.b.v. Gunvor*
Gedurende 2023 heeft raffinaderij Gunvor extra diensten (herbezetting) van de GB afgenomen als onderdeel van een wijziging in de invulling van haar bedrijfsbrandweer. Dit heeft tot extra opbrengsten in 2023 geleid, en zal voor een deel van 2024 ook tot opbrengsten leiden die niet begroot waren in de oorspronkelijke begroting 2024. Naar verwachting zal deze overeenkomst ook beëindigd worden in dit jaar.
- *Trainingen en Opleidingen – aanname onopgeleid, deels boven-formatief repressief personeel*
In de afgelopen jaren is gebleken dat het steeds moeilijker wordt om geschikt repressief personeel te werven dat al een basis-brandweeropleiding heeft genoten: het voordeel voor de GB was dat alleen nog geïnvesteerd diende te worden in meer specialistische (industriële) opleidingen. In 2023 heeft de GB de werving daarom ook gericht op 'onopgeleid' personeel, en met succes: in het najaar van 2023 zijn ongeveer 14 brandwachten geworven, waarvan een aanzienlijk deel nog niet over het diploma voor de basisopleiding beschikte. Deze ontwikkeling heeft zijn weerslag op het budget voor opleidingen/'vakbekwaam worden' in 2024, aangezien het ongeveer EUR 20-25k per persoon kost om deze voldoende op te leiden voor een volwaardige inzet in de 24 uursdienst.

Daarnaast zal in de 2^e helft van 2024 nogmaals een wervingscampagne gestart worden, enerzijds om de inmiddels ontstane vacatures (vanwege regulier personeelsverloop en FLO), anderzijds omdat het bestuur besloten heeft om boven-formatief te gaan werven. Dit laatste is tevens noodzakelijk in verband met de wettelijke verruiming van het geboorteverlof, wat voor de GB met een relatief jonge, vaak mannelijke bezetting een aanzienlijke impact heeft de beschikbaarheid van personeel. Het is de verwachting dat voor tenminste een deel van de nieuw te werven personeelsleden geldt dat deze eveneens de basisopleiding nog niet achter de rug hebben.

Gezien de te verwachten indiensttredingsdatum van het personeel dat in de 2^e helft van 2024 wordt geworden is de impact op de salariskosten 2024 gering.
- *Inhuur Derden – bezetting ten behoeve hoogwerker met blusarm/ProRail*
Voor de continue beschikbaarheid van het brandweervoertuig met blusarm voor ProRail dient de bezetting kazerne Butaanweg opgehoogd te worden met 1 FTE. Wegens personeelskrapte wordt hiervoor, meer dan begroot, dikwijls teruggevallen op externe inhuur. De kosten zijn voor rekening van ProRail.
- *Zakelijke Dienstverlening - bedrijfsaansprakelijkheidsverzekering*
In 2023 is gebleken dat bedrijfsaansprakelijkheidsverzekering niet passend was in relatie tot de risico's. Om deze tot een acceptabel niveau te beperken is de verzekering aangepast, met een forse stijging in premiekosten tot gevolg.

Tot slot is nog vermeldenswaardig dat, ten tijde van het opstellen van deze begrotingswijziging, het de verwachting is dat de herziening van de CAO met ingang van 1 mei 2024 zal leiden tot een salarisstijging van 6,5%. Deze CAO zal gelden voor een periode van 15 maanden, ofwel tot 1 augustus 2025. Begroot was een stijging van 4,4%, maar het verschil wordt grotendeels gecompenseerd door een meevallende stijging in de pensioenkosten.

Begroting 2025

De totale contributie 2025 voor de deelnemers in de Gemeenschappelijke Regeling stijgt met € 1.255k ten opzichte van de herziene begroting 2024 (exclusief projecten RTH, CBP en Maasvlakte 2), ofwel een uitzetting van 4,9%.

Bij deze uitzetting van de contributie dient opgemerkt te worden dat deze, op verzoek van de deelnemers in de GR, beperkt is door middel van een onttrekking aan de algemene reserve ter grootte van € 511k. Deze keuze heeft gevolgen voor de solvabiliteit: met een vrije (algemene) reserve van € 3,7mln en een vereist minimaal weerstandvermogen van € 838k (exclusief risico's die niet gekwantificeerd zijn ('p.m.-posten')) is er voor nu ruimte om vermogen te onttrekken. Daarbij is er ook nog voldoende dekking in het scenario dat in 2026 een stevige taakstellende opdracht zal volgen als gevolg van het 'ravijnjaar', waarin de financiering van gemeenten naar verwachting sterk onder druk komt te staan. Let wel: het betreft hier een maatregel met een éénmalig effect. Uiteindelijk zal deze onttrekking als contributiestijging in de navolgende jaren verwerkt moeten worden. Daarnaast voldoet de GB nog niet aan de solvabiliteitsnorm (zonder bestemmingsreserves) van 20% volgens de VNG. Deze ratio is nu 12%, en zal dus door deze maatregelen juist verslechteren. Tot slot dient ook nog de aandacht gevestigd te worden op het risico dat de GB op basis van verslaggevingsregels een voorziening dient te treffen voor de toekomstige FLO-kosten (2023: € 22,7 mln), wat zal leiden tot een aanzienlijke negatieve algemene reserve. Met het oog hierop is onttrekking aan deze reserve om tot een sluitende exploitatie te komen niet verstandig.

De belangrijkste wijzigingen en aannames in de begroting 2025 ten opzichte van de herziene begroting 2024 zijn als volgt:

- *Salarissen*

Vanaf 1 mei 2024 zal een nieuwe CAO voor de Veiligheidsregio's, die de GB volgt, van kracht worden. Echter, ten tijde van het opstellen van de begroting voor 2025 zijn de afspraken in deze nieuwe CAO nog niet helder, aangezien het onderhandelingsproces nog lopende is. Voor de begroting 2024 en 2025 wordt gerekend met uitgangspunten die op dit moment het meest waarschijnlijk zijn, te weten een loonsverhoging van 6,5% vanaf 1 mei 2024 en een looptijd van 15 maanden. Voor de periode daarna (vanaf 1 augustus 2025) zal een aanname gedaan moeten worden ten aanzien van de loonontwikkeling na deze datum; concreet is hier een percentage van 3,5% gehanteerd.

Gegeven de huidige personeelsbezetting, en gegeven het feit dat pensioenkosten in 2025 eveneens stijgen vanwege de salariscroei in 2024, bedraagt de totale onvermijdbare uitzetting in salariskosten als gevolg van CAO-afspraken en een stijging in de pensioenpremies naar verwachting ruim € 1,0 mln. Daarbij wordt de aanname gedaan dat de pensioenpremiepercentages onveranderd zullen blijven in 2025, wat een begrotingsrisico met zich meebrengt.

Uitgangspunt bij het maken van deze berekeningen is dat de openstaande vacatures gedurende 2024 volledig ingevuld worden. Hierbij wordt tevens uitvoering gegeven aan het bestuursbesluit (d.d. 5 juli 2023) om de bezetting van het repressieve personeel met 5%/9 FTE ten opzichte van de formatie uit te breiden.

- *Kapitaallasten (rente- en afschrijvingskosten)*

De rentekosten zullen in 2024 verder dalen als gevolg van de reguliere aflossingen op leningen en financial leasecontracten; de aanname is dat voor investeringen in 2025 het afsluiten van nieuwe leningen niet nodig zal zijn. Daarnaast wordt in de begroting 2025 tevens rekening gehouden met renteopbrengsten.

Afschrijvingskosten voor 2025 op basis van de investeringen tot en met Q1 2023 bedragen ruim € 1,7 mln. (exclusief projecten). Naar verwachting zullen de effecten van de nog uit te voeren investeringen 2024 (conform vastgestelde begroting) en de voorgestelde investeringen 2025 leiden tot een totale uitzetting van € 221k van het budget voor afschrijvingskosten 2025 ten opzichte van de herziene begroting 2024. Belangrijk hierbij is op te merken dat de aanschaf van 2 autospuiten (totaal € 3,5 mln.) conform de investeringsbegroting 2024, gezien de te verwachten levertijd, pas in de laatste twee maanden van 2025 effect zal hebben op de afschrijvingskosten 2025; de autospuit, zoals vermeld op de investeringsbegroting 2025, zal na 2025 geleverd worden.

- *Trainingen en Opleidingen*

Investeren in trainen en opleiden blijft voor de GB van cruciaal belang, zeker ook in relatie tot het werken met fluorvrij SVM. Ten opzichte van 2024 en voorgaande jaren is wederom sprake van een significante toename in het budget: de GB acht het voor de geoefendheid van het repressieve personeel van groot belang dat op oefenterreinen realistische industriële scenario's beoefend kunnen worden, waarbij het in sommige gevallen noodzakelijk is om hiervoor naar het buitenland (Frankrijk) te gaan; in 2025 zal aan een aantal ploegen deze laatste mogelijkheid geboden worden. Daarnaast constateren we, zoals hiervoor al benoemd, dat het steeds minder makkelijk is om reeds voldoende gekwalificeerd repressief personeel te werven; dit betekent dat de GB meer zal moeten investeren in opleidingen om instroom in de wacht mogelijk te maken.

- *Overige exploitatiekosten*

Bij de diverse exploitatiebudgetten is rekening gehouden met de effecten van inflatie. Deze kostenstijging wordt echter in diverse budgetten (gedeeltelijk) gecompenseerd door andere keuzes ten aanzien van activiteiten.

- *Overige opbrengsten*

De voornaamste overige opbrengsten bestaan uit:

- De bijdrage van CIBUA-lidbedrijf ProRail voor de exploitatie/paraatheid van een hoogwerker met blusarm, inclusief continue personele bezetting. Na 2025 zal deze bijdrage komen te vervallen;
- De jaarlijkse bijdrage van CIBUA-lidbedrijf ExxonMobil die rechtstreeks aan de GB afgedragen wordt voor de invulling van haar volledige bedrijfsbrandweer;
- Doorbelasting dienstverlening aan de VRR, waaronder invulling van de gaspakkentaak en piketkosten (H)OvD buiten het verzorgingsgebied van de GB;
- Opbrengsten vanuit beschikbaarstelling van capaciteit (ruimten en voertuig) aan derden.

De daling in de begroting Overige Opbrengsten ten opzichte van het voorgaande jaar wordt veroorzaakt doordat de verhuur van ruimten aan derden naar verwachting zal verminderen.

Zonder de onttrekking aan de algemene reserve van € 0,5 mln zou de contributiestijging 6,9% bedragen; dit stijgingspercentage wordt vrijwel geheel veroorzaakt door een stijging in de salariskosten.

J.L.C.W. Waals
Directeur

1 Begrotingswijziging 2024 Gezamenlijke Brandweer

1.1 Begrotingswijziging 2024

In onderstaand schema zijn de huidige begroting 2024 alsmede de voorgestelde herziening van deze begroting weergegeven. De hierin weergegeven getallen zijn weergegeven in duizendtallen.

economische categorieën		2024 begroting lasten	2024 begroting baten	2024 begroting saldo	2024 herziening lasten	2024 herziening baten	2024 herziening saldo
TAAKVELD VEILIGHEID							
1.1 - Crisisbeheersing en brandweer							
1.1	Salarissen en sociale lasten	19.517	-	19.517	19.187	-	19.187
3.8	Overige goederen en diensten	4.971	25.545	-20.574	5.599	25.925	-20.326
7.3	Afschrijvingen	2.309	-	2.309	2.223	-	2.223
7.4	Toegerekende reële en bespaarde rente	168	-	168	165	-	165
Totaal crisisbeheersing en brandweer		26.965	25.545	1.420	27.174	25.925	1.249
TAAKVELD BESTUUR EN ONDERSTEUNING							
0.4 - Overhead							
1.1	Salarissen en sociale lasten	5.315	-	5.315	5.257	-	5.257
3.5.1	Ingeleend personeel	175	-	175	395	9.430	-9.035
3.8	Overige goederen en diensten	1.837	9.174	-7.336	2.026	-	2.026
7.3	Afschrijvingen	236	-	236	226	-	226
7.4	Toegerekende reële en bespaarde rente	15	-	15	14	-	14
Totaal overhead		7.578	9.174	-1.596	7.917	9.430	-1.513
0.5 - Treasury							
5.1	Rente	183	-	183	179	-	179
7.4	Toegerekende reële en bespaarde rente	-	183	-183	-	179	-179
Totaal treasury		183	183	-	179	179	-
TOTAAL							
saldo baten en lasten		34.726	34.902	-176	35.271	35.535	-264
Onttrekking uit bestemmingsreserve MV2		-	-	-	85	-	85
Toevoeging aan algemene reserve (weerstandsvermogen)		-	-	-	-	-	-
Toevoeging aan bestemmingsreserve		190	-	190	190	-	190
begrotingssaldo na bestemming		34.916	34.902	14	35.546	35.535	12
Incidentele baten en lasten		-	-	-	-	-	-
Structureel begrotingssaldo		-	-	14	-	-	12
Specificatie mutaties in reserves				Initieel	herzien		
mutatie in bestemmingsreserves				190	275		
te verdelen som van baten en lasten				-14	-12		
Som toevoegingen en onttrekking aan reserves				176	263		

1.2 Specificatie overige goederen en diensten

- Lasten**

De lasten uit economische categorie 3.8, 'overige goederen en diensten', worden in het volgende overzicht uitgesplitst. Hierin zijn wederom de getallen conform begroting alsmede conform voorgestelde herziening weergegeven. In het overzicht is een specificatie opgenomen van de lasten binnen sub-taakvelden 1.1 (crisisbeheersing en brandweer) alsmede 0.4 (overhead).

lasten overige goederen en diensten per taakveld	2024 begroting lasten	2024 begroting lasten	2024 begroting lasten	2024 herziening lasten	2024 herziening lasten	2024 herziening lasten
	1.1	0.4	totaal	1.1	0.4	totaal
overige personele kosten	244	-	244	342	-	342
huisvestingskosten	1.442	119	1.561	1.478	121	1.599
voertuigkosten incl. bepakking	1.658	146	1.804	1.749	160	1.909
trainingen en opleidingen	1.352	-	1.352	1.770	-	1.770
kantoorkosten	126	231	357	122	325	447
automatiserings- en communicatiemiddelen	58	543	601	58	650	708
planvorming	91	-	91	80	-	80
kostprijs secundair product	-	800	800	-	770	770
totaal overige goederen en diensten	4.971	1.837	6.808	5.599	2.026	7.625

- Baten**

De baten uit economische categorie 3.8, 'overige goederen en diensten', worden in het volgende overzicht uitgesplitst. Hierin zijn wederom de getallen conform begroting alsmede conform voorgestelde herziening weergegeven. In het overzicht is een specificatie opgenomen van de lasten binnen sub-taakvelden 1.1 (crisisbeheersing en brandweer) alsmede 0.4 (overhead).

baten overige goederen en diensten per taakveld	2024 begroting baten	2024 begroting baten	2024 begroting baten	2024 herziening baten	2024 herziening baten	2024 herziening baten
	1.1	0.4	totaal	1.1	0.4	totaal
contributie bedrijven	13.551	4.498	18.049	13.547	4.498	18.045
contributie overheden	9.053	2.294	11.346	8.987	2.294	11.281
contributie projecten	1.749	10	1.760	1.758	11	1.769
overige opbrengsten	1.193	421	1.614	1.634	577	2.211
secundair product	-	1.950	1.950	-	2.050	2.050
totaal overige goederen en diensten	25.545	9.174	34.719	25.925	9.430	35.356

2 Begroting 2025 Gezamenlijke Brandweer

2.1 Gehele organisatie, inclusief projecten RTH, CBP en MV2

De begroting van de Gezamenlijke Brandweer inclusief alle projecten (Reddingsteam Hoogteverschillen, Collectieve Brandbestrijdingspool en kazerne Maasvlakte 2) voor 2025 is als volgt (ook hier is de begroting weergegeven in duizendtallen):

economische categorieën		2025 begroting lasten	2025 begroting baten	2025 begroting saldo
TAAKVELD VEILIGHEID				
1.1 - Crisisbeheersing en brandweer				
1.1	Salarissen en sociale lasten	20.732	-	20.732
3.8	Overige goederen en diensten	5.508	26.977	-21.469
7.3	Afschrijvingen	2.366	-	2.366
7.4	Toegerekende reële en bespaarde rente	140	-	140
Totaal crisisbeheersing en brandweer		28.746	26.977	1.769
TAAKVELD BESTUUR EN ONDERSTEUNING				
0.4 - Overhead				
1.1	Salarissen en sociale lasten	5.693	-	5.693
3.5.1	Ingeleend personeel	319	-	319
3.8	Overige goederen en diensten	1.858	9.706	-7.848
7.3	Afschrijvingen	250	-	250
7.4	Toegerekende reële en bespaarde rente	14	-	14
Totaal overhead		8.134	9.706	-1.572
0.5 - Treasury				
5.1	Rente	154	-	154
7.4	Toegerekende reële en bespaarde rente	-	154	-154
Totaal treasury		154	154	-
TOTAAL				
saldo baten en lasten		37.033	36.837	197
Onttrekking uit bestemmingsreserve MV2		-	-	-
Onttrekking uit algemene reserve (weerstandsvermogen)		-	511	-511
Toevoeging aan bestemmingsreserve		333	-	333
begrotingssaldo na bestemming		37.366	37.348	19
Incidentele baten en lasten				
Structureel begrotingssaldo		-	-	19

2.2 Specificatie overige goederen en diensten

- *Lasten*

De lasten uit economische categorie 3.8, 'overige goederen en diensten', worden in het volgende overzicht uitgesplitst. In het overzicht is een specificatie opgenomen van de lasten binnen sub-taakvelden 1.1 (crisisbeheersing en brandweer) alsmede 0.4 (overhead).

lasten overige goederen en diensten per taakveld	2025 begroting lasten	2025 begroting lasten	2025 begroting lasten
	1.1	0.4	totaal
overige personele kosten	276	-	276
huisvestingskosten	1.489	124	1.613
voertuigkosten incl. bekpakking	1.676	145	1.822
trainingen en opleidingen	1.807	-	1.807
kantoorkosten	132	321	453
automatiserings- en communicatiemiddelen	58	568	626
planvorming	70	-	70
kostprijs secundair product	-	700	700
totaal overige goederen en diensten	5.508	1.858	7.366

- *Baten*

De baten uit economische categorie 3.8, 'overige goederen en diensten', worden in het volgende overzicht uitgesplitst. In het overzicht is een specificatie opgenomen van de baten binnen sub-taakvelden 1.1 (crisisbeheersing en brandweer) alsmede 0.4 (overhead).

baten overige goederen en diensten per taakveld	2025 begroting baten	2025 begroting baten	2025 begroting baten
	1.1	0.4	totaal
contributie bedrijven	14.175	4.714	18.889
contributie overheden	9.297	2.406	11.703
contributie projecten	1.876	11	1.887
overige opbrengsten	1.629	575	2.204
secundair product	-	2.000	2.000
totaal overige goederen en diensten	26.977	9.706	36.683

2.3 Uitsplitsing per project

De GB voert een aantal projecten uit als onderdeel van haar primaire taken. Deze projecten worden gefinancierd vanuit de contributies van de aangesloten leden, dan wel uit daartoe eerder ontvangen gelden, welke als bestemmingsreserve of overlopend passief staan verantwoord op de balans van de GB.

Ten behoeve van de betrokken leden wordt de exploitatiebegroting 2025 hierna verder uitgesplitst op projectniveau.

economische categorieën		CBP	MV2	HRT	GB excl. projecten	TOTAAL
TAAKVELD VEILIGHEID						
1.1 - Crisisbeheersing en brandweer						
1.1	Salarissen en sociale lasten	285	2.328	86	18.032	20.732
3.8	Overige goederen en diensten	670	693	100	4.045	5.508
7.3	Afschrijvingen	350	11	4	2.001	2.366
7.4	Toegerekende reële en bespaarde rente	30	1	1	108	140
Totaal crisisbeheersing en brandweer		1.335	3.033	191	24.186	28.746
TAAKVELD BESTUUR EN ONDERSTEUNING						
0.4 - Overhead						
1.1	Salarissen en sociale lasten	36	291	11	5.356	5.693
3.5.1	Ingeleend personeel	-	-	-	319	319
3.8	Overige goederen en diensten	-	-	-	1.858	1.858
7.3	Afschrijvingen	-	-	-	250	250
7.4	Toegerekende reële en bespaarde rente	-	-	-	14	14
Totaal overhead		36	291	11	7.796	8.134
0.5 - Treasury						
5.1	Rente	-	-	-	154	154
Totaal treasury		-	-	-	154	154
TOTAAL						
Subtotaal programma, overhead en treasury		1.371	3.324	202	32.136	37.033
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves		333	-	-	-	333
Geraamd totaal lasten		1.704	3.324	202	32.136	37.366

economische categorieën (baten)		CBP	MV2	HRT	GB excl. projecten	TOTAAL
TAAKVELD VEILIGHEID						
1.1 - Crisisbeheersing en brandweer						
3.8	Overige goederen en diensten	1.704	3.324	172	21.777	26.977
Totaal crisisbeheersing en brandweer		1.704	3.324	172	21.777	26.977
TAAKVELD BESTUUR EN ONDERSTEUNING						
0.4 - Overhead						
3.8	Overige goederen en diensten	-	-	11	9.695	9.706
Totaal overhead		-	-	11	9.695	9.706
0.5 - Treasury						
7.4	Toegerekende reële en bespaarde rente	-	-	-	154	154
Totaal treasury		-	-	-	154	154
TOTAAL						
Subtotaal programma, overhead en treasury		1.704	3.324	183	31.626	36.837
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves		-	-	-	-	-
Geraamd totaal baten		1.704	3.324	183	31.626	36.837

Uit deze overzichten volgt het hierna weergegeven structurele exploitatieresultaat per project:

economische categorieën		CBP	MV2	HRT	GB excl. projecten	TOTAAL
Geraamd totaal lasten		1.704	3.324	202	32.136	37.366
Geraamd totaal baten		1.704	3.324	183	31.626	36.837
Geraamd resultaat		-	-	-19	-511	-530

3 Meerjarenbegroting 2025-2029 GB

economische categorieën		2025	2026	2027	2028	2029
TAAKVELD VEILIGHEID						
sten						
1.1 - Crisisbeheersing en brandweer						
1.1	Salarissen en sociale lasten	18.349	19.083	19.465	19.854	20.450
3.8	Overige goederen en diensten	8.527	8.944	8.943	9.120	9.392
7.3	Afschrijvingen	2.036	2.067	1.996	1.887	1.743
7.4	Toegerekende reële en bespaarde rente	111	158	185	211	202
Totaal crisisbeheersing en brandweer		29.022	30.252	30.589	31.072	31.787
ten						
1.1 - Crisisbeheersing en brandweer						
3.8	Overige goederen en diensten	27.043	28.565	28.660	29.118	29.800
Totaal crisisbeheersing en brandweer		27.043	28.565	28.660	29.118	29.800
TAAKVELD BESTUUR EN ONDERSTEUNING						
sten						
0.4 - Overhead						
1.1	Salarissen en sociale lasten	5.039	5.240	5.345	5.452	5.616
3.5.1	Ingeleend personeel	319	335	125	128	131
3.8	Overige goederen en diensten	2.605	2.700	2.684	2.723	2.784
7.3	Afschrijvingen	215	218	211	199	184
7.4	Toegerekende reële en bespaarde rente	11	15	18	20	20
Totaal overhead		8.189	8.509	8.383	8.523	8.735
ten						
0.4 - Overhead						
3.8	Overige goederen en diensten	9.640	10.196	10.312	10.477	10.722
Totaal overhead		9.640	10.196	10.312	10.477	10.722
Baten en lasten						
0.5 - Treasury						
5.1	Rente	122	173	203	231	222
7.4	Toegerekende reële en bespaarde rente	-122	-173	-203	-231	-222
Totaal treasury		-	-	-	-	-
TOTAAL						
Geraamde lasten		37.212	38.761	38.972	39.595	40.521
Geraamde baten		36.683	38.761	38.972	39.595	40.521
Geraamd resultaat		-529	-	-	-	-
Onttrekking aan reserves		529	-	-	-	-
Geraamd structureel begrotingssaldo		-	-	-	-	-

NB: Omdat overheadbepaling ten aanzien van de meerjarenbegroting op een hoger aggregatieniveau plaatsvindt, zijn afwijkingen hierin ten opzichte van de jaarbegroting mogelijk. De jaarbegroting is in dit geval leidend.

4 Activiteiten

- **Management Development**

Op basis van de evaluatie van de organisatieaanpassing in 2017 is in 2023 meer geïnvesteerd in management development, met de nadruk op verbindend leiderschap, het werken aan meer persoonlijke effectiviteit en bevordering van samenwerking binnen het leidinggevende kader. Een leidraad voor deze activiteiten in 2025 zijn o.a. de uitkomsten van het cultuuronderzoek, dat de Erasmus Universiteit Rotterdam in 2023 heeft uitgevoerd, alsmede het visiedocument 'Stip aan de horizon'.

- **Regeling 'Door010' en flankerend beleid**

In 2024 zal naar verwachting de regeling 'Door010' door betrokken partijen geaccordeerd worden. De verwachting is dat de GB in 2025 aanvullende afspraken zal moeten maken in de vorm van ondersteunende dienstverlening (inhuur loopbaanbegeleiding en arbeidsmarktverkenning), als ook de inrichting van het digitale systeem (verlofsparen). Daarnaast zal het beleid rondom passende functies voor collega's 'in de herfst van hun carrière' in 2025 verder doorontwikkeld moeten worden; daarbij zal met name gekeken worden naar de rol van chauffeur/pompbediende.

- **Ontwikkeling communicatie**

In 2024 is naar aanleiding van diverse onderzoeken een communicatieadviseur aangetrokken. In 2025 zal de communicatietask verder doorontwikkeld moeten worden, met een juiste afbakening, waarbij met name de focus zal liggen op arbeidsmarkt-communicatie (hoe presenteert de GB zich in- en extern, fysiek en digitaal) en in relatie tot de diverse projecten.

- **Proces planning**

Een van de voornaamste primaire processen voor de GB betreft de paraatheid van de afdeling Repressie. Om meer grip te krijgen op dit proces en te komen tot een adequate personeelsplanning, waarin -binnen de grenzen van ATW/ATB- meer balans komt tussen werkgevers- en werknemersbelangen, zal het team Planning medio 2024 onder het Tactisch Team Repressie (TTR) worden gebracht. Naast deze verschuiving van de afdeling Bedrijfsvoering naar de afdeling Repressie zal het team enerzijds worden uitgebreid met een Coördinator Planning en zal anderzijds meer aandacht geschonken gaan worden aan meer integrale, GB-brede planning.

- **Opleiden – Vakbekwaam Worden en Vakbekwaam Blijven**

Het team Vakbekwaam Worden heeft een tweeledig doel: enerzijds dient gewaarborgd te worden dat het eigen nieuwe personeel van de GB voldoende wordt opgeleid conform de daarvoor geldende standaard. Het tweede doel is het Trainingscentrum Gezamenlijke Brandweer verder vorm te geven en door te ontwikkelen. Kijkend naar het gegeven dat de GB inmiddels voor nieuwe manschappen zelfs personeel moet aannemen zonder enige brandweeropleiding kan deze ontwikkeling genoemd worden als één van de onderwerpen om meer verbinding te zoeken tussen Vakbekwaam Worden en Vakbekwaam Blijven.

Om vakbekwaam te blijven is het van belang dat de GB hiervoor een meerjaren-oefenbeleidsplan heeft waarin een industriële (aantoonbare) norm (industriële incidentbestrijdingswerkwijze) wordt omschreven die in de komende jaren bereikt kan worden. Dit is breder dan alleen op theorie en/of uitsluitend uitvoeren van artikel 31 oefeningen bij lidbedrijven: het doel vergt tevens realistisch oefenen op oefencentra en/of oefeningen inclusief het oefenen met schuim (zogenaamd oefenschuim).

Hierover vinden gesprekken plaats met de Commissie Vakbekwaam Blijven van de CIBUA. Sinds 2022 vinden hierover eveneens actieve gesprekken plaats met de afdeling Industriële Veiligheid van de Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond. De GB wil de komende jaren borgen dat alle repressieve medewerkers voorbereid zijn op de industriële incidenten in het gebied, de verschillende artikel 31-scenario's onafhankelijk van de lidbedrijven beheersen en zorgen dat, door het uitvoeren van testen, de lidbedrijven compliant blijven.

Onderdeel hiervan is ook een adequate registratie van de vakbekwaamheidsactiviteiten. Passend binnen de aanbevelingen van de audit door de afdeling Industriële Veiligheid van de VRR, die plaatsvond in 2023, vinden hier goede ontwikkelingen in plaats.

- **Prioriteiten afdeling Repressie**

Om invulling te geven aan bovengenoemde prioriteiten (paraatheid en aantoonbaar vakbekwame medewerkers) zijn binnen de afdeling Repressie een tweetal ondersteunende teams beschikbaar. Naast de prioriteiten waaruit van de ondersteunende teams aandacht wordt gegeven heeft het TTR ook nog een aantal prioriteiten benoemd, waaronder één groot (meerjaren) onderwerp, te weten de implementatie van de adviezen die voort zijn gekomen uit het hierboven genoemde onderzoek van de Erasmus Universiteit. In algemene zin moet dit rapport in eerste instantie zorgen voor de benodigde duidelijkheid over taken en rollen van de medewerkers binnen de afdeling Repressie. Wanneer hierover consensus bestaat en er voldoende duidelijkheid is om invulling te geven zullen hier ook keuzes ingemaakt worden. Eén van onderliggende doelen hierbij is te komen tot een cultuur waarin iedereen zich veilig voelt, mensen weten waar ze aan toe zijn (één team, één taak) en passende erkenning en waardering plaatsvindt op alle niveaus binnen de organisatie. Een veilige cultuur is uiteraard van belang voor het zittende personeel maar zeker ook nieuw personeel moet zich veilig voelen binnen de GB. Het zijn van een goede werkgever vormt ook een belangrijk onderdeel van het visiedocument 'Stip op de horizon': de GB wil graag personeel behouden maar ook goed personeel aannemen. Verandering in de werving heeft inmiddels geleid tot aanname van geschikte nieuwe collega's.

- **Accountmanagement, Beleid & Compliance**

In 2025 zal binnen team ABC, naast het accountmanagement, diverse beleidsvraagstukken worden opgepakt, dan wel worden voortgezet, waarmee de ledenbedrijven zoveel mogelijk worden ondersteund teneinde te handelen conform de heersende of nieuwe wet- en regelgeving.

Het project van de transitie naar fluorvrij blusschuim zal 2025 ver gevorderd zijn. Naar alle waarschijnlijkheid zullen de autospuiten en de SV-bakken allemaal aangepast zijn voor gebruik van fluorvrij schuim. In 2025 zal de GB de CIBUA-lidbedrijven, daar waar nodig, ondersteunen in hun MOC ten aanzien van de transitie. Tevens zal in 2025 worden gestart met de transitie van de voorraad schuimvormend middel van het CBP naar een fluorvrije variant.

Daarnaast zal het team zich blijven richten op de gevolgen van de energietransitie. De energietransitie is geen bedreiging, maar zal wel voor andere activiteiten en producten zorgen in het gebied. Andere activiteiten betekenen ook andere risico's en scenario's die wellicht een andere aanpak en voorbereiding vergen. De energietransitie zal de GB derhalve in al haar aspecten gaan raken – materieel, vakbekwaam blijven, vakbekwaam worden en planvorming/procedures. Het is van het grootste belang voor de organisatie om tijdig op deze ontwikkelingen te kunnen inspelen.

- **Infrastructuur**

Het 2025 zal op het vlak van infrastructuur evenals het afgelopen jaar de GB een enorme uitdaging te wachten staan. Er staan diverse onderhoudswerkzaamheden aan wegen en verkeerskunstwerken in het verzorgingsgebied van de GB gepland die elkaar bovendien ook nog eens overlappen. De GB heeft hier maar beperkt invloed op maar het is niettemin zaak voor het team OIP om hier proactief bij aan te sluiten en in te spelen om de gevolgen voor de GB van deze werkzaamheden en de daarmee veelal gepaard gaande verkeerscongesties zo veel mogelijk te beperken.

Dat al deze werkzaamheden de opkomsttijden van de GB op sommige momenten in 2025 negatief gaat beïnvloeden is nagenoeg zeker.

- **Operationele Informatievoorziening**

De afgelopen jaren is een groot aantal significante wijzigingen doorgevoerd ten aanzien van het beschikbaar stellen van relevante operationele informatie aan de repressieve dienst van de GB. De nieuw ingevoerd systemen, die aansluiten bij de regionaal gebruikte systemen, zullen in 2025 verder worden uitgebreid met de planvorming die noodzakelijk is voor het nieuwe CBP (Collectieve Brandbestrijdingspool) waarbinnen het tankput- en tankbrandscenario wordt afgedekt.

- **Bluswater**

Al enkele jaren is een ontwikkeling gaande, waarin waterleidingbedrijven voornemens zijn om het leidingnet steeds minder ter beschikking te stellen als primaire bluswatervoorziening. Dit is een ontwikkeling die de GB niet zal gaan keren. Het is wel zaak, ook in 2025, om met name voor de woonkernen dit goed te monitoren en daar, waar problemen worden voorzien als gevolg hiervan, gelijkwaardige alternatieven in kaart te brengen.

- **Netwerkrol GB**

Voor al deze dossiers zal de verbinding worden gezocht met andere stakeholders – de milieudienst DCMR, de Veiligheidsregio's, de koepelorganisaties, de collega-bedrijfsbrandweren binnen het Platform Industriële Incidentbestrijding, het Havenbedrijf, etc. De GB zal derhalve ook in 2025 verder investeren in de netwerkrol van de Gezamenlijke Brandweer.

5 Paragrafen

Op grond van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) is een aantal paragrafen verplicht voorgeschreven. Deze paragrafen vormen een belangrijke informatiebron en beogen een dwarsdoorsnede van de begroting te geven, telkens gezien vanuit een bepaald perspectief. De paragrafen richten zich met name op de beleidscontouren van het beheersproces en zijn, in tegenstelling tot de programma's, niet direct extern gericht. In de paragrafen worden de randvoorwaarden vastgelegd, die van belang zijn voor een goede uitvoering van de programma's. In deze jaarrekening zijn de volgende (verplicht voorgeschreven) paragrafen opgenomen:

1. Weerstandsvermogen en risicobeheersing
2. Onderhoud kapitaalgoederen
3. Financiering
4. Bedrijfsvoering
5. Openbaarheid

5.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

De paragraaf 'Weerstandsvermogen en risicobeheersing' geeft een indicatie in welke mate het vermogen van de GB toereikend is om financiële tegenvallers op te vangen zonder dat het beleid moet worden aangepast. Door de financiële risico's te beheersen en het weerstandsvermogen hierop af te stemmen, wordt voorkomen dat elke nieuwe financiële tegenvaller dwingt tot bezuinigen. Voor het kunnen beoordelen van het weerstandsvermogen is het noodzakelijk de aanwezige weerstandscapaciteit te analyseren in samenhang met de omvang en de achtergronden van de risico's.

- **Inventarisatie van de weerstandscapaciteit**

Het saldo van de algemene reserve bedraagt per 31 december 2023 € 2.093k vóór resultaatbestemming; na dotatie van het positieve resultaat over het jaar 2023 aan de algemene reserve bedraagt het saldo ultimo 2023 € 3.737k. In de begroting 2024 wordt gerekend met een onttrekking aan deze algemene reserve van € 510k; de algemene reserve zou hierdoor ultimo 2024 € 3.227k bedragen.

- **Inventarisatie van de risico's**

Risico's zijn kansen op het optreden van een positieve dan wel negatieve gebeurtenissen van materieel belang die niet voorzien zijn in de begroting van enig jaar.

Het Management Team van de GB heeft de belangrijkste risicogebieden geïnventariseerd en de onderkende risico's en de daarmee samenhangende financiële gevolgen in kaart gebracht, waaronder de impact op het weerstandsvermogen van de GB.

Voor de inventarisatie hebben interviews plaatsgevonden met eerste- en tweedelijnsverantwoordelijke functionarissen. Van de belangrijkste risico's is een analyse gemaakt, waaronder de (financiële) impact van de risico's, de kans van optreden en de eventueel te treffen beheersmaatregelen.

Deze risicoanalyse is vervolgens uitgewerkt en vertaald naar de gevolgen voor het weerstandsvermogen van de GB. De risicoanalyse en de beschouwing van het weerstandsvermogen zijn in een notitie 'Risicomanagement en Weerstandsvermogen' verwerkt.

Een overzicht van de belangrijkste geïdentificeerde risico's, de inschatting van de kans dat deze zich in de komende drie jaar zullen voordoen, en een inschatting van de financiële impact is te vinden in Bijlage 1. In dit overzicht zijn risico's niet meegenomen, wanneer die risico's zich regelmatig voordoen, veelal vrij goed meetbaar zijn en ervoor in de regel reeds maatregelen zijn genomen, zoals het afsluiten van verzekeringen of het vormen van voorzieningen. De resultante van de kans en de impact leidt tot een bepaling van de benodigde weerstandscapaciteit.

Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen de weerstandscapaciteit en alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie. Het is van belang te weten of er sprake is van een toereikend weerstandsvermogen. Als het risicoprofiel bekend is kan een relatie worden gelegd tussen de financieel gekwantificeerde risico's, de daarbij benodigde weerstandscapaciteit en de beschikbare weerstandscapaciteit. De benodigde weerstandscapaciteit die uit de berekening voortvloeit, kan worden afgezet tegen de beschikbare weerstandscapaciteit. De uitkomst van die berekening vormt het weerstandsvermogen.

Deze uitkomst wordt weergegeven in de vorm van een ratio:

Beschikbare weerstandscapaciteit

Benodigde weerstandscapaciteit

Het Nederlands Adviesbureau voor Risicomanagement heeft hierbij de volgende normeringssystematiek ontwikkeld:

Waarderingscijfer	ratio weerstandsvermogen	betekenis
A	$2,0 < x$	Uitstekend
B	$1,4 < x < 2,0$	Ruim voldoende
C	$1,0 < x < 1,4$	Voldoende
D	$0,8 < x < 1,0$	Matig
E	$0,6 < x < 0,8$	Onvoldoende
F	$x < 0,6$	Ruim onvoldoende

De beschikbare weerstandscapaciteit per 31 december 2023 bedraagt na resultaatbestemming € 3.737k en wordt, conform begroting, per 31 december 2025 verlaagd tot € 3.227k.

- **Evaluatie ontwikkelingen in risicoanalyse ten opzichte van voorgaand jaar**

De benodigde weerstandscapaciteit is in vergelijking met de analyse in het voorgaande jaar licht gestegen. De oorzaak daarvoor ligt met name in macro-economische ontwikkelingen, waarvan de (eventuele) effecten niet zomaar binnen de begroting van de GB op te vangen vallen.

- **Berekening ratio weerstandsvermogen en waarderingscijfer**

Op basis van de financieel berekende risico's voor 2024, de jaarrekening 2023 (na resultaatbestemming) en de begrotingen 2024 en 2025 is de ratio Weerstandsvermogen ultimo 2025 als volgt:

$$\frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit} = \text{€ 3.227k}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit} = \text{€ 838k}} = 3,85$$

Op basis van de hierboven genoemde normeringssystematiek is het weerstandsvermogen voor 2024 e.v. van de GB nog steeds uitstekend (waarderingscijfer A). Het is hierbij wel van belang om op te merken dat de impact van veel risico's niet zijn gekwantificeerd ('P.M.') en daardoor niet meetellen in de bepaling van de benodigde weerstandscapaciteit; dit nuanceert het positieve beeld dat op basis van bovenstaande berekening ontstaat.

- **Beleid omtrent de weerstandscapaciteit en de risico's**

Het proces van risicomanagement is het continue proces van:

- risico's in beeld krijgen;
- het kwantificeren van deze risico's;
- het afwegen van oplossingen;
- het implementeren van de te nemen beheersmaatregelen en
- het evalueren van de effecten van de uitgevoerde maatregelen.

Het proces van risicomanagement wordt met het Management Team en diverse Teamleiders minimaal 1x per jaar (ten tijde van het opstellen van de begroting) doorlopen, waarbij er uiteraard niet wordt gewacht met het nemen van maatregelen bij het manifesteren van grote risico's.

De verdeling van taken op het gebied van risicomanagement naar de verschillende bestuurlijke organisatieniveaus is als volgt:

Bestuur OLGB

- vaststelling van en sturing op kaders;
- vaststelling financiële verordening;
- vaststelling Notitie Risicomanagement en Weerstandsvermogen.

Bestuurscommissie

- sturing geven aan risicomanagement en weerstandsvermogen.

MT

- proces risicomanagement;
- organisatie en planning;
- evaluatie van en rapportage over (resultaten van) de uitvoering.

- **Kengetallen**

Het BBV bepaalt dat lagere overheden een basisset van vijf financiële kengetallen moeten opnemen in de begroting en de jaarrekening, zodat belanghebbenden gemakkelijker inzicht krijgen in de financiële positie. De kengetallen betreffen: schuldquota leningen, solvabiliteitsratio, grondexploitatie, structurele exploitatieruimte en belastingcapaciteit.

Voor de Gezamenlijke Brandweer zijn van deze basisset de volgende 3 kengetallen relevant:

- schuldquote leningen;
- solvabiliteitsratio;
- structurele exploitatieruimte.

Schuldquote leningen

Het kengetal 'schuldquote leningen' wordt als volgt berekend:

(totaal vaste schulden +/- totaal netto-vlottende schulden +/- overlopende passiva -/- totaal financiële vaste activa -/- uitzettingen met rentetypische looptijd < 1 jaar -/- totaal liquide middelen -/- totaal overlopende activa) / totaal saldo baten * 100%

Voor 2023 resulteert bovenstaande berekening in een schuldquote leningen van 40,1% (2022: 50,55%).

Solvabiliteitsratio

Het kengetal 'solvabiliteitsratio' wordt als volgt berekend:

(eigen vermogen/totaal passiva) * 100%

Voor 2023 resulteert bovenstaande berekening in een solvabiliteitsratio van 21,91% (2022: 16,12%). Hierbij is het te verdelen resultaat 2023 reeds verrekend.

Structurele exploitatieruimte

Het kengetal 'structurele exploitatieruimte' wordt als volgt berekend:

((structurele baten -/- structurele lasten) +/- (structurele onttrekkingen aan reserves -/- structurele toevoegingen aan reserves)) / totaal saldo baten * 100%

Voor 2023 resulteert bovenstaande berekening in een structurele exploitatieruimte van 4,78% (2022: 7,35%). De berekening is met inachtneming van correcties voor de mutaties in de verschillende bestemmingsreserves.

De uitkomst van de berekening van deze kengetallen voor de jaren 2023 (realisatie), 2024 en 2025 (begroting) is als volgt:

Kengetal	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Schuldquote leningen	40,10%	36,78%	55,16%
Solvabiliteitsratio	21,91%	24,14%	23,69%
Structurele exploitatieruimte	4,78%	0%	0%

5.2 Onderhoud kapitaalgoederen

De kapitaalgoederen wegen, water, groen en riolering zijn niet van toepassing op de GB, aangezien deze niet in bezit zijn.

- **Gebouwen**

De jaarlijkse onderhoudsbehoefte gebeurt door middel van (meerjaren) onderhoudsplannen/ beheersplannen. Een gespecialiseerd ingenieursbureau heeft op basis van een inspectie een

10-jaars onderhoudsplan voor alle gebouwen opgesteld. Jaarlijks wordt op basis van dit plan de onderhoudsbehoefte voor het komende jaar bepaald, waarbij opgemerkt dient te worden dat door budgettaire restricties het niet altijd mogelijk is om de uitvoering van het onderhoud in lijn te laten zijn met het onderhoudsplan. Ten aanzien van een kleiner deel van de kapitaalgoederen, met name het werkmaterieel, gebeurt het onderhoud, in de zin van kwalitatieve instandhouding, in de eigen werkplaats.

- **Voertuigen**

Het onderhoud van het bedrijfswagenpark is grotendeels uitbesteed aan een derde partij. De budgetten voor zowel onvoorspelbare als voor de jaarlijks voorkomende kleinere werkzaamheden zijn veelal ontstaan op basis van ervaringscijfers.

5.3 Financiering

Op 1 januari 2001 is de Wet financiering decentrale overheden in werking getreden. De Wet FIDO stelt regels voor het financieringsgedrag van decentrale overheden; het gaat hier met name om regels voor het beheersen van financiële risico's zowel op aangetrokken als op uitgezette middelen en voor het beheer van de treasury.

- **In- externe ontwikkelingen**

Schatkistbankieren

Sinds 2014 neemt de GB verplicht deel aan Schatkistbankieren (SKB). Schatkistbankieren betekent voor decentrale overheden en gemeenschappelijke regelingen dat zij al hun overtollige middelen aanhouden in de schatkist bij het Ministerie van Financiën. Alle deelnemers aan SKB hebben hiervoor een privaatrechtelijke rekening-courantovereenkomst met de Staat der Nederlanden, vertegenwoordigd door het Agentschap van de Generale Thesaurie. Vanzelfsprekend blijft de GB wel volledig vrij in de besteding van haar middelen zonder dat de centrale overheid hier enige vorm van toezicht op uitoefent of kan uitoefenen. De schatkist biedt geen leen- of roodstandfaciliteit aan.

Het is de GB toegestaan om een saldo aan te houden op de eigen betaalrekening, zonder dat dit afgestort dient te worden bij de schatkist. Dit drempelbedrag is afhankelijk van de financiële omvang van de organisatie, en in geval van de GB is dit bedrag € 1.000k. Het Agentschap controleert achteraf op kwartaalbasis of het gemiddelde saldo dat de GB heeft aangehouden op de eigen bankrekening niet boven dit drempelbedrag is gekomen.

Financiering via Nederlandse Waterschapsbank

Al enkele jaren maakt de GB gebruik van de leningsfaciliteiten van de Nederlandse Waterschapsbank (NWB). Deze bank -van en voor de overheid- kan door haar eigen risicoprofiel alsmede het risicoprofiel van haar (overheids)klanten tegen gunstige voorwaarden geld uitleenen.

De NWB richt zich exclusief op de Nederlandse publieke sector met de financiering van decentrale overheden (waterschappen, gemeenten en provincies), instellingen onder garantie van (de)centrale overheden, sociale woningbouw, zorginstellingen en samenwerkingsverbanden van decentrale overheden (gemeenschappelijke regelingen). Mede dankzij ratings van Moody's (Aaa) en Standard & Poor's (AAA) financiert de NWB zich tegen zeer gunstige tarieven op de internationale kapitaalmarkt, en dit voordeel wordt doorberekend aan de klanten. De GB voldoet aan de voorwaarden van de NWB om financiering te kunnen verstrekken.

Naast leningen via NWB heeft de GB diverse financial leaseovereenkomsten met ABN AMRO Lease; al enkele jaren worden geen nieuwe financial leaseovereenkomsten meer afgesloten ten behoeve van financiering van investeringen.

- **Risicobeheer**

De GB heeft geen geldleningen aan derden verstrekt, hetgeen een kredietrisico uitsluit. Op kortere termijn zijn vooral de betalingen uit de wet FIDO van belang. Hierin wordt voorgeschreven dat de kasgeldlimiet, die een grens stelt aan het te lopen renterisico op de korte schuld, getoetst wordt aan de beschikbare vlottende middelen. De analyse van het gemiddelde saldo vlottende middelen per kwartaal in relatie tot de kasgeldlimiet wijst uit dat de kasgeldlimiet niet wordt overschreden. De verwachting is niet dat hier iets betekenisvol in zal veranderen op langere termijn.

- **Financiering**

In lijn met voorgaande jaren wordt door de GB de nodige aandacht geschonken aan het liquiditeitsbeheer, o.a. door op regelmatige basis liquiditeitsprognoses op te stellen en de investeringsplanning hierop af te stemmen. De liquiditeitsprognoses zijn de basis voor de kredietruimte bij ABN AMRO, welke overigens al enige tijd niet meer actief gebruikt hoeft te worden.

Omvangrijke duurzame investeringen worden sinds 2017 overwegend gefinancierd middels een financiering bij de Nederlandse Waterschapsbank. Voor komende periode zal, per casus, worden beoordeeld of het aantrekken van externe financiering noodzakelijk en/of gewenst is, of dat een investering vanuit eigen middelen zou kunnen worden gedekt.

5.4 Bedrijfsvoering

De paragraaf Bedrijfsvoering dient inzicht te geven in de stand van zaken en de beleidsvoornemens ten aanzien van de bedrijfsvoering. De term 'bedrijfsvoering' verwijst naar de inzet van bedrijfsmiddelen om de bedrijfsdoelen te behalen. Die bedrijfsmiddelen zijn: personeel, informatie, organisatie, financiën, automatisering, communicatie en huisvesting ('PIOFACH').

Onderstaand wordt ingegaan op de bijzonderheden omtrent de bedrijfsvoering in de begroting 2025, betrekking hebbend op de volgende aspecten:

- de omvang, opbouw en ontwikkeling van het personeelsbestand en de loonkosten;
- inhuur derden;
- financiën en ICT;
- huisvesting.

- **Personeelsbestand en loonkosten**

Voor de begroting 2025 is vanuit het oogpunt van kostenbeheersing wederom kritisch gekeken naar de noodzaak voor het invullen van vacatures: Het (laten) ontstaan van vacatures in de repressieve dienst, onder meer omdat sommige personeelsleden gebruik gaan maken van het FLO (Functioneel Leeftijdsontslag)-overgangsrecht, is echter om verschillende redenen onwenselijk. Met de huidige bezetting is er een directe relatie tussen vacatures en overwerkkosten, die bij een lagere bezetting direct zullen toenemen. Zowel vanuit operationeel als financieel oogpunt is dit onwenselijk, en daarom is in de begroting 2025 wederom rekening gehouden met het invullen van alle vacatures in de repressieve dienst; daarnaast wordt in beperkte mate opvolging gegeven aan het bestuursbesluit om boven-formatief repressief personeel aan te nemen; voor de achtergrond en overwegingen hierbij wordt verwezen naar de inleiding van dit document.

De GB volgt de CAO van de Werkgeversvereniging Samenwerkende Veiligheidsregio's (WVSV). In de WVSV zijn de 25 Veiligheidsregio's vertegenwoordigd, die in overleg met de werknemersorganisaties op landelijk niveau tot afspraken komt over arbeidsvoorwaarden. De CAO, die geldt op het moment van opstellen van de begroting, heeft een looptijd tot 1 mei 2024. In de herziene begroting 2024 wordt rekening gehouden met een loonstijging van 6,5% vanaf die datum. Voor 2025 wordt rekening gehouden met een loonstijging van 3,5% vanaf 1 augustus 2025.

- **Inhuur Derden**

In de begroting 2024 en 2025 is rekening gehouden met inhuur van derden in drie categorieën:

- inhuur voor het continue bezetting van het voertuig met blusarm ten behoeve van ProRail (kazerne Butaanweg); de hiermee gepaard kosten zijn volledig voor rekening van ProRail;
- structurele inhuur ter ondersteuning van de salarisadministratie;
- inhuur van specialistische expertise, die de GB zelf niet in 'huis' heeft;
- inhuur voor logistieke taken.

- **Financiën en ICT**

Sinds enige jaren maakt de GB gebruik van Ultimo Fleet Management Software (FMS). Dit pakket wordt voornamelijk gebruikt voor het registeren van het GB-materieel, inclusief onderhoudsbehoefte, -historie en -planning. De implementatie van dit pakket is een belangrijk onderdeel van het streven tot structureren en optimaliseren van het voertuigonderhoud. Daarnaast is in 2023 de keuze gemaakt voor nieuwe planningssoftware, en is tevens in dat jaar begonnen met de implementatie ervan.

Het doel is om vanaf medio 2024 met behulp van deze software een integrale personeels-, materieel- en activiteitenplanning te kunnen maken.

- **Huisvestingskosten**

In de afgelopen jaren is op het gebied van huisvesting bij de GB veel veranderd. In 2023 en 2024 zal de aandacht op het gebied van huisvesting, naast instandhouding, vooral gericht zijn op (verdere) verduurzaming. Zowel ambities op het gebied van duurzaamheid als de sterk gestegen energietarieven onderstrepen de noodzaak van dergelijke investeringen. Daarnaast zullen er in 2024 keuzes gemaakt moeten worden ten aanzien van de locatie Coloradoweg. Op het moment van het opstellen van deze begroting worden gesprekken gevoerd met de Dienst Speciale Interventies/Politie over het gezamenlijk betrekken van een pand, dat vanuit het oogpunt van een snelle uitruk gunstiger ligt dan kazerne Coloradoweg; dat betekent dus dat mogelijk een verhuizing zal plaatsvinden. De plannen bevinden zich in een concreet stadium, maar zijn nog niet voldoende uitgewerkt om ook de financiële consequenties goed inzichtelijk te krijgen. In de begroting 2025 wordt uitgegaan van de bestaande situatie.

5.5 Openbaarheid

De Wet open overheid (Woo) geldt sinds 1 mei 2022 en vervangt de Wet openbaarheid van bestuur (Wob). De Woo beoogt een open en transparante overheid met als uitgangspunt dat iedereen recht heeft op toegang tot publieke informatie en dat alle overheidsinformatie in beginsel openbaar is. Een belangrijk verschil met de Wob is dat de Woo naast informatieverstrekking op verzoek, ook verplicht is zelf informatie openbaar te maken, voor zover dit zonder onevenredige inspanning of kosten redelijkerwijs mogelijk is.

In de wet wordt een aantal informatiecategorieën gespecificeerd die in ieder geval actief openbaar gemaakt moeten worden. Diverse documenten die hieronder vallen worden nu ook al openbaar gemaakt, zoals wetten, maar er is ook een aantal nieuw openbaar te maken informatiecategorieën. Deze actieve openbaarmaking dient plaats te vinden door middel van een digitale infrastructuur die door de minister van BZK in stand wordt gehouden. Het doel daarvan is, alle informatie die bestuursorganen onder de Woo actief openbaar moeten maken, op één plek voor iedereen vindbaar en doorzoekbaar te maken. Door deze centrale vindplaats ontstaat er overzicht en hoeven belanghebbende burgers, onderzoekers, journalisten, wetenschappers en overige geïnteresseerden niet langer de vele websites van de afzonderlijke bestuursorganen te zoeken en doorzoeken.

Bij de ontwikkeling van de verplichte digitale infrastructuur heeft BZK gekozen voor een verwijzindex (de 'Woo-index') met zoekfunctie. De Woo-index verwijst naar documentcollecties die door de bestuursorganen op internet zijn gepubliceerd.

Het voornemen is om in 2024 de te publiceren documenten via een link in de Woo-index op de website van de GB benaderbaar te maken. Te denken valt hierbij o.a. aan de Gemeenschappelijke Regeling, de verschillende verordeningen, begrotingen en jaarrekeningen en een (geanonimiseerd) organogram. Dit vraagt om enkele aanpassingen in de infrastructuur van de website van de GB, die op het moment van het opstellen van deze begroting nog niet gerealiseerd zijn. Daarnaast vindt afstemming met de gemeente Rotterdam plaats over de documenten die via de Woo-index benaderbaar dienen te zijn; voor deze afstemming is bij de GB een Woo-contactpersoon aangewezen.

6 Toelichting diverse activa en passiva

6.1 Vaste Activa - Materiële Vaste Activa

De materiële vaste activa bestaan alleen uit investeringen met een economisch nut. Het verloopoverzicht van de materiële vaste activa voor 2025 is als volgt begroot:

EUR * 1000	Boekwaarde 31-12-2024	Investerings 2025	Afschrijvingen 2025	Boekwaarde 31-12-2025
Gronden en terreinen	103	-	-	103
Bedrijfsgebouwen	5.899	-	407	5.492
Verbouwingen	2.358	1.393	256	3.495
Bedrijfsinventaris en ICT	891	722	331	1.282
Voertuigen en bekapping	4.986	7.133	1.023	11.096
Persoonlijke beschermingsmiddelen	281	262	141	402
Installaties t.b.v. CBP	4.702	-	302	4.400
Overig	150	549	93	606
totaal	19.370	10.059	2.553	26.876

NB: het totaal van de kolom 'Investerings 2025' komt niet overeen met de investeringsbegroting, zoals opgenomen in paragraaf 6.3. Het verschil wordt verklaard door het feit dat in bovenstaande tabel rekening wordt gehouden met de (te verwachten) leverdatum van diverse activa: zo zullen m.n. voertuigen, die onderdeel uitmaken van de investeringsbegroting 2024 en in dat jaar ook besteld zijn, naar verwachting pas eind 2025 geleverd worden.

6.2 Herziening investeringsbegroting 2024

Onvoorziene ontwikkelingen na het opstellen van de oorspronkelijke (investerings)begroting 2024 hebben ertoe geleid dat deze begroting gedurende het boekjaar bijgesteld wordt.

Herziening investeringsbegroting 2024	
Verhoging investeringsbudget (2024) 2x autospuut met blusarm	900.000
Verhoging investeringsbudget (2024) vervanging tankautospuut	172.000
Verhoging investeringsbudget (2020) GSH-bak	35.000
totaal	1.107.000

In 2023 heeft Europese aanbesteding plaatsgevonden van de nieuwe generatie autospuiten (AS), waarbij slechts één aanbieder heeft ingeschreven; uiteindelijk is ook aan deze aanbieder, de firma Ziegler, de opdracht gegund. Dit betekent dat in de komende jaren, uitgaande van een economische levensduur van 12 jaar, alle AS-en geleidelijk vervangen zullen worden door een voertuig conform de specificaties van bovengenoemde aanbesteding.

In 2024 heeft Europese aanbesteding plaatsgevonden van de nieuwe generatie tankautospuiten (TAS), waarbij wederom slechts één aanbieder heeft ingeschreven. Deze aanbieder (Kenbri/Rosenbauer), die ook de voorgaande generatie TAS-en heeft geleverd, is deze opdracht gegund.

Voor beide typen voertuigen gold dat de GB ten tijde van het opstellen van de begroting een inschatting moest maken van het benodigde investeringsbedrag, omdat de aanbesteding nog moest worden opgestart. Hoewel het vermoeden bestond dat deze voertuigen aanzienlijk hogere aanschafkosten met zich mee zouden brengen dan de vorige generaties, is er toch sprake van een aanzienlijk verschil tussen de inschatting en de werkelijkheid, en dit vormt de aanleiding voor deze begrotingswijziging. In het afgelopen jaar is het bestuur hier op diverse momenten over geïnformeerd.

Het oorspronkelijke investeringsbudget van € 175k voor vervanging van de GSH-bak is al opgesteld in 2019. Door diverse oorzaken heeft aanbesteding hiervan op zich laten wachten, en op dit moment lijkt het niet haalbaar meer (door inflatie/gestegen grondstofprijzen) om voor dit bedrag een dergelijke bak conform de gewenste specificaties te kunnen aanschaffen; om die reden wordt deze begroting herzien.

6.3 Investeringsbegroting 2025

De volgende investeringen zijn begroot voor het boekjaar 2025:

investerings 2025	
Autospuit	1.560.000
Tankautospuit inclusief bekapping	665.000
Tankautospuit exclusief bekapping	605.000
2x Haakarmvoertuig inclusief aanpassing t.b.v. CBP	635.000
Logistieke voertuigen	307.000
Bekapping voertuigen (AED, warmtebeeldcamera's, redgereedschap)	599.000
Zonnepanelen kazerne Butaanweg	140.000
Elektrische installaties kazernes (o.a. ten behoeve van verwarming/koeling)	391.000
Verbouwingen kantoren, werkplaats en kazernes	232.000
Inrichting en inventaris	137.000
Communicatiemiddelen (C2000- en manschappenportofoons)	509.000
Beschermende kleding (bluspakken, oefen(gas)pakken, blushandschoenen)	262.000
Investering trainingsfaciliteiten TCGB	55.000
totaal	6.097.000

Opgemerkt dient te worden dat de technische levensduur, en niet de -dikwijls kortere- vooraf bepaalde afschrijvingstermijn bij de GB leidend is om te besluiten tot vervanging van bedrijfsmiddelen. Voorgenomen aanschaffingen van en investeringen in voertuigen, transportbakken en bekapping worden vanuit het Management Team besproken met de Technische Commissie, bestaande uit een afvaardiging van de CIBUA-ledenbedrijven.

Zoals al blijkt uit de omschrijvingen in bovenstaand overzicht betreffen de investeringen in voertuigen en apparatuur voornamelijk (noodzakelijke) vervangingen van voertuigen en apparatuur, waarvan zowel de technische als economische levensduur inmiddels verstreken is.

In algemene zin kan gesteld worden dat, bij vervanging van bestaand materieel, de GB geconfronteerd wordt met aanzienlijke prijsstijgingen ten opzichte van de aanschafprijzen van het materieel dat vervangen wordt; sterk gestegen grondstofprijzen, alsmede de toegenomen kosten van arbeid zijn hierin belangrijke factoren.

Enkele voorgenomen investeringen voor 2025 worden hieronder nader toegelicht:

- **Repressieve voertuigen (autospuit, 2x tankautospuit, 2x haakarmvoertuig)**

Zoals hiervoor reeds aangegeven heeft in 2023 Europese aanbesteding plaatsgevonden van de nieuwe generatie autosputen, en in 2024 is de nieuwe generatie tankautosputen Europees aanbesteed. In beide gevallen had slechts één aanbieder hier op ingeschreven.

In deze investeringsbegroting dient de hierin opgenomen aanschaf van een autospuit ter vervanging van een voertuig uit 2015. Op dit moment is een levertermijn van 2 jaar realistisch, dus dat betekent dat het nieuwe voertuig in 2027 geleverd zal worden, als de 'voorganger' op dat moment 12 jaar oud is.

De in deze begroting opgenomen tankautosputen zijn ter vervanging van voertuigen uit 2012 resp. 2013. Voor zowel de te vervangen autospuit als voor één van de te vervangen tankautosputen geldt dat de GB het voornemen heeft om deze voertuigen wel als reservevoertuigen aan te houden: gegeven de tijd dat voertuigen jaarlijks niet beschikbaar zijn

vanwege gepland onderhoud en storingen is het aanhouden van reservevoertuigen noodzakelijk om volledige beschikbaarheid te kunnen garanderen. Het verschil in het investeringsbedrag tussen de twee TAS-en wordt verklaard doordat van het voertuig dat afgestoten wordt de bepakking voor een groot deel kan worden overgezet op het nieuwe voertuig.

De twee haakarmvoertuigen in deze investeringsbegroting zijn ter vervanging van voertuigen uit 2012 en 2013. Ook hierbij geldt dat het voornemen is om één haakarmvoertuig aan te houden als reserve. Eventuele meerkosten voor het haakarmvoertuig, die direct samenhangen met geschiktheid voor het kunnen vervoeren van CBP-materieel, zullen voor rekening van de CBP-leden komen.

- **Logistieke voertuigen**

De investering in logistieke voertuigen betreft enerzijds de investering een vrachtwagen (met transportbak, (€ 245k) en anderzijds een vorkheftruck (€ 62k).

Team Logistiek heeft voor de 'koude taak en 'warme taak' de zorg over het transport voor de GB en voor haar klanten. Het transport bestaat o.a. uit het vervoeren van plunjebalen, adembeschermende middelen, brandslangen etc. Ook wordt dit voertuig ingezet om tijdens incidenten o.a. benodigde goederen, eten en drinken en dergelijke aan te leveren/ af te voeren. Het voertuig is daartoe standaard voorzien van een aantal rekwagens met persoonlijke beschermingsmiddelen en diverse kunststofbakken.

Sinds 2 jaar wordt hiervoor een voertuig gehuurd van een andere veiligheidsregio. Gezien de leeftijd en technische staat van het voertuig is het niet wenselijk om dit voertuig over te nemen, maar vooralsnog te blijven inhuren. Daarnaast is gebleken dat de laadcapaciteit van dit voertuig te klein is: het voornemen is daarom om een groter voertuig aan te schaffen, wat tussentijdse vervoersbewegingen zoveel mogelijk kan beperken.

De huidige vorkheftruck, die gebruikt wordt in het centraal magazijn, is dermate oud dat onderhoud problematisch begint te worden. Het voornemen is deze te vervangen door een elektrische variant; in het budget is tevens rekening gehouden met enkele aanpassingen in het gebouw die hiervoor nodig zijn.

- **Bepakking voertuigen**

Het investeringsbudget voor bepakking van de voertuigen is opgebouwd uit vier onderdelen, te weten bepakking van de GSH-bak (€ 284k), elektrisch redgereedschap voor 3 TAS-en (€ 120k), warmtebeeldcamera's (€ 98k) en AED's (€ 97k).

Zoals hiervoor reeds aangegeven dateert het investeringsvoorstel voor vervanging van de GSH-bak al uit 2019. Doordat deze aanbesteding zo lang heeft geduurd is inmiddels ook een aanzienlijk deel van de bepakking inmiddels technisch afgeschreven, zijn er nieuwe inzichten en bestaat behoefte aan soms andere technische hulpverleningsmiddelen: in dit voorstel is rekening gehouden met modern elektrisch redgereedschap, evenals de aanschaf van een nieuw soort stutsysteem voor reddingsoperaties.

Zoals aangegeven wordt de nieuwe GSH-bak voorzien van elektrisch in plaats van hydraulisch redgereedschap. Tegelijk wordt het (afgeschreven) hydraulische redgereedschap op de TAS-en eveneens vervangen. Om de investeringskosten te verdelen over meerdere jaren zal dit gefaseerd plaatsvinden, waarbij in deze begroting rekening wordt gehouden met vervanging op 3 voertuigen. Hiermee wordt geaccepteerd dat er tijdelijk verschillend redgereedschap op de voertuigen ligt.

De huidige warmtebeeldcamera's (WBC's) zijn inmiddels meer dan 8 jaar oud, en moeten op basis van levensduur vervangen worden. Alle WBC's worden in één keer vervangen. Voor de aanschaf wordt de samenwerking gezocht met de VRR, zodat er eenheid is en wellicht inkoopvoordeel behaald kan worden.

De huidige AED's zijn grotendeels in 2012/2013 aangeschaft, en moeten op basis van levensduur vervangen worden. Deze redmiddelen zijn aanwezig in voertuigen en op locaties. Alle AED's worden in één keer vervangen. Het heeft de voorkeur om dezelfde AED's aan te

schaffen als de VRR gebruikt, zodat er eenheid is in de manier van werken en de gebruikte materialen.

- **Zonnepanelen en investeringen i.r.t. verwarming/koeling**

Door m.n. fors gestegen tarieven zijn de energiekosten voor de GB sinds 2022 significant toegenomen. Van alle panden heeft, na het hoofdkantoor Moezelweg, de kazerne Butaanweg het grootste elektriciteitsverbruik. Voor de Moezelweg geldt dat een groot aantal zonnepanelen daar de elektriciteitskosten sterk reduceert, en het voornemen is om ook het pand Butaanweg om die reden van zonnepanelen te voorzien: van alle kazernes leent het dak van deze kazerne zich ook het beste voor een dergelijke constructie. Naast het kostenaspect ziet de GB het ook als haar plicht om op deze manier noodzakelijke stappen in verduurzaming van haar vastgoed te maken.

Onderdeel van de begroting 'elektrische installaties kazernes' betreft vervanging van de airconditioningunits in alle slaapvertrekken, het dagverblijf, de kantoren en de sportruimtes van de kazernes (totaal € 315k). Deze units zijn, met een leeftijd van 15 jaar of ouder, economisch en technisch afgeschreven: bij onderhoud komt steeds meer voor dat onderdelen niet meer leverbaar zijn. Door units te plaatsen die, naast koelen, ook kunnen verwarmen kunnen deze tijdens de koude wintermaanden ook de (toekomstige) warmtepompinstallaties ondersteunen. De vervanging kan gefaseerd plaatsvinden, maar prijstechnisch gezien is het voordeliger om alles in één opdracht aan te besteden.

- **Communicatiemiddelen**

Het investeringsbudget voor communicatiemiddelen bestaat uit een budget voor manschappenportofoons (€ 308k) en een budget voor C2000-portofoons (€ 201k).

Sinds langere tijd worden binnen de GB gebruik gemaakt van portofoons van fabrikant Motorola voor onderlinge communicatie (manschappenportofoons). Deze portofoons zijn grotendeels (90-95%) economisch als ook technisch afgeschreven: er is sprake van een duidelijke toename van het aantal storingen en defecten. C2000-portofoons bij de GB zijn explosie veilige (ATEX) portofoons van fabrikant Sepura. Ook deze zijn economisch afgeschreven, waarbij tijdens de laatste firmware- en fleetmapupdate (programmering van de portfoon) is gebleken dat een zeer groot deel van het totaal aantal portofoons toe is aan vervanging.

Argumenten voor vervanging zijn:

- Bij een inzet is goede communicatie van cruciaal belang: uitval van portofoons kan ernstige gevolgen hebben voor de gebruikers.
- Het aantal reparaties van beide typen portofoons lopen op. Met enige regelmaat blijken de portofoons niet te repareren en moeten deze vervangen worden.
- Indien er een nieuwe portfoon aangeschaft moet worden ter vervanging van een defecte portfoon is de levertijd inmiddels opgelopen tot meer dan een jaar.
- Het maken en programmeren van een fleetmap op een C2000-portfoon is eindig. Dit omdat het huidige model een einddatum heeft m.b.t. productie. Hierna worden onderdelen (voor reparatie) schaarser en duurder.
- C2000 wordt niet vóór 2030 vervangen. Dit stond aanvankelijk wel voor 2025 op de planning, maar na een vernietigend rapport Advies toekomstbestendigheid van missiekritische communicatiesystemen van het Adviescollege ICT-toetsing van de Rijksoverheid is dit uitgesteld. Eind 2023 is de GB hierover geïnformeerd. Aanvankelijk was het de bedoeling om met investeren in communicatieapparatuur te wachten tot de invoering van het nieuwe systeem, maar Afgelopen jaar is afgewacht op dit nieuwe systeem i.v.m. mogelijk grote investering in nieuw randapparatuur, maar met de kennis van bovenstaande is dit niet aan te bevelen.
- **Beschermende kleding**
De investeringsbegroting voor beschermende kleding bestaat uit een budget voor oefenbluspakken (€ 114k), oefengaspakken (€ 76k), blushandschoenen (€ 62k) en bluspakken voor de jeugdbrandweer (€ 10k).

Ten behoeve van o.a. brandoefeningen wordt gebruik gemaakt van de oudere GB-bluspakken en bluspakken die 6 jaar geleden zijn overgenomen van VR Haaglanden. Beide typen hebben inmiddels een gemiddelde leeftijd tussen de 12 en 15 jaar. Steeds vaker zijn de pakken niet meer bruikbaar door schades. Het gevolg hiervan is dat geoefend wordt met pakken in de verkeerde maat (door beperkte beschikbaarheid) en dit komt de veiligheid van de drager niet ten goede. Het opkopen van oude bluspakken, zoals voorheen gedaan is, is niet meer aan te bevelen, omdat niet bekend zal zijn wat het verleden (aantal wassingen et cetera) is van zo'n bluspak. Nieuwe oefenbluspakken kunnen worden voorzien van een (inmiddels verplicht) registratiemiddel, waarmee het aantal wassingen en eventuele reparaties kan worden bijgehouden.

Eén van de repressieve taken van de GB is om ingezet te kunnen worden in een gaspak, en hiertoe zijn de beroepskazernes voorzien van uitrukgaspakken. Om de taak van gaspakdrager goed te kunnen uitoefenen, is het noodzakelijk om voor deze taak te worden opgeleid en regelmatig te oefenen. Daartoe zijn er 18 oefengaspakken beschikbaar, deze zijn exact hetzelfde als de uitrukgaspakken. De huidige uitruk- en oefengaspakken zijn in 2017 geleverd. Door het zeer regelmatige gebruik van de huidige oefengaspakken betekent dit dus ook dat het aantal onderhoudsbeurten groot is, en daardoor slijten de oefengaspakken sneller dan vooraf mocht worden verwacht. Inmiddels ontstaat een tekort aan oefengaspakken doordat steeds meer exemplaren blijvend afgekeurd zijn. Gezien de behoefte op dit vlak wordt voorgesteld om te investeren in 14 oefengaspakken. Hiermee kunnen zowel de interne als externe opleidingen worden gegeven. Op basis van het uitgangspunt 'train as you fight' zal eenzelfde type worden aangeschaft als dat voor uitrukken wordt gebruikt.

De GB gebruikt sinds 2012 ten behoeve van brandbestrijding lederen blushandschoenen. Dit type blushandschoen blijkt echter niet op voldoende wijze door de drager zelf gereinigd en gedroogd te kunnen worden, hetgeen de veiligheid en het gebruik niet ten goede komt. Na onderzoek en testen is inmiddels een meer geschikt type handschoen in beeld gekomen, dat als groot voordeel ten opzichte van de huidige handschoenen heeft dat deze zeer vaak herbruikbaar zijn; de huidige blushandschoenen worden na gebruik weggegooid. Dit levert een besparing in aanschafkosten op en is daarmee ook een duurzame keuze. De nieuwe blushandschoenen zullen naar verwachting minstens 5 jaar meegaan, maar dit hangt uiteindelijk natuurlijk af van de hoeveelheid incidenten waarbij blushandschoenen worden gebruikt.

6.4 Eigen Vermogen

De algemene reserve bedraagt per 31 december 2023 na resultaatbestemming € 3.737k. Het weerstandsvermogen is hiermee op ruim voldoende niveau. Echter, de begroting voor 2025 is niet in evenwicht, waardoor een onttrekking aan deze algemene reserve van € 0,5 mln noodzakelijk is; daarmee zal de algemene reserve ultimo 2024 ongewijzigd blijven ten opzichte van 2023, maar op 31 december 2025 nog € 3.227k bedragen. In relatie tot het benodigde weerstandsvermogen is dat nog altijd voldoende.

Naast de algemene reserve bestaat het eigen vermogen uit de bestemmingsreserves ten behoeve van CBP, RTH, MV2 en Team Digitale Verkenning (TDV). Daarnaast zijn in 2022 bestemmingsreserves gevormd ten behoeve van de afvoerkosten van het fluorhoudende SVM (schuimvormend middel) alsmede voor eventuele meerkosten in relatie tot de FLO-regeling, die bijvoorbeeld zouden kunnen ontstaan door wijziging in de regelgeving. In 2023 is een bestemmingsreserve ten behoeve van vakbekwaamheid gevormd, die in 2024 gebruikt wordt ten behoeve van specifieke trainingen die in 2023 niet plaats hebben kunnen vinden.

In de oorspronkelijke begroting 2023 is rekening gehouden met een onttrekking aan de bestemmingsreserve MV2 van € 100k om de contributiestijging voor de participanten te dempen. Door onvoorziene kostenstijgingen in 2023 in relatie tot de kazerne MV2 zal de onttrekking aan de bestemmingsreserve echter stijgen tot € 253k. De betreffende kostenstijging wordt grotendeels veroorzaakt door een correctie op de te lage bezetting van de ploegen op deze kazerne. Door personeelsverloop in 2021 en 2022 was deze bezetting relatief laag, wat -

indien nodig- opgelost werd door personeel van andere kazernes op deze locatie in te zetten: deze tijdelijke inzet kwam niet tot uitdrukking in de realisatie van de personeelskosten MV2.

In 2023 zijn de MV2-ploegen weer 'op sterkte' gebracht (minimaal 9 personen per ploeg), hetgeen de direct aan deze kazerne gerelateerde personeelskosten relatief sterk heeft doen stijgen.

Aan de bestemmingsreserve RTH zal in 2024 en 2025 een onttrekking (van € 12k resp. € 19k) plaatsvinden. Deze onttrekkingen hangen samen met de sterk gestegen opleidingskosten. Gezien de omvang van de over de jaren opgebouwde bestemmingsreserve hebben de RTH-leden ervoor gekozen om de te verwachten kostenstijgingen in deze jaren gedeeltelijk te compenseren via deze reserve in plaats van deze te verwerken in de contributie voor dat jaar.

Voor project CBP geldt dat in de begroting 2024 rekening wordt gehouden met het opbouwen van een bestemmingsreserve ten behoeve van de transitie naar fluorvrij schuimvormend middel ter grootte van € 190k per jaar, en dat in 2025 de aanvulling van deze bestemmingsreserve verhoogd wordt naar € 333k; op deze manier kan de voorgenomen transitie in een versneld tempo plaatsvinden.

Met deze mutaties komt het totale eigen vermogen op 31 december 2025, inclusief bestemmingsreserves, volgens begroting op € 6,9 mln.

6.5 Overige Vaste Passiva

Overige vaste passiva per 31 december 2024 zullen naar verwachting bestaan uit verplichtingen uit hoofde van financial lease, alsmede langlopende leningen van de Nederlandse Waterschapsbank. Het uitgangspunt is dat in 2025 geen nieuwe leningen afgesloten hoeven te worden, maar dat dit vanaf 2026 wel noodzakelijk zal zijn om investeringen in m.n. voertuigen te kunnen financieren.

6.6 Geprognosticeerde Balans

Met het oog op een betere raming en beheersing van het EMU-saldo is in het BBV een geprognosticeerde balans voorgeschreven. De balans moet aansluiten bij de jaarrekening, maar hoeft niet dezelfde mate van detail te kennen. De geprognosticeerde balans moet tenminste de posten bevatten die nodig zijn om het EMU-saldo er eenduidig uit af te kunnen leiden. Het EMU-saldo kan worden afgeleid van het saldo van de mutaties in de vorderingen en in de schulden. (de veranderingen in de reserves en voorzieningen blijven buiten beschouwing).

EUR * 1000	31-12-2024	31-12-2025	31-12-2026	31-12-2027	31-12-2028	31-12-2029
Materiële vaste activa	19.370	26.876	24.188	23.769	23.392	22.553
Voorraden	1.000	1.000	1.500	1.500	1.500	1.500
Uitzettingen, looptijd < 1 jaar	8.200	500	1.500	1.500	1.500	1.500
Overlopende activa	500	500	500	500	500	500
Liquide middelen	100	100	100	100	100	100
Totaal activa	29.170	28.976	27.788	27.369	26.992	26.153
Algemene reserve	3.737	3.227	2.977	2.727	2.627	2.627
Bestemmingsreserves	3.304	3.637	2.970	2.970	2.970	2.970
Vaste schulden	18.422	16.781	18.253	17.607	16.524	14.940
Netto vlottende schulden, looptijd < 1 jaar	500	500	500	500	1.000	1.000
Overlopende passiva	3.207	4.831	3.089	3.565	3.872	4.616
Totaal passiva	29.170	28.976	27.788	27.369	26.992	26.153

7 Vaststelling en goedkeuring

Vastgesteld in de vergadering van het Algemeen Bestuur van de Gezamenlijke Brandweer op 24 juni 2024.

De voorzitter,

De secretaris/penningmeester,

.....
A. Aboutaleb

.....
F. Tazelaar

Bijlage 1 Risico-inventarisatie m.b.t. benodigd weerstandsvermogen ultimo 2023

nr.	risicogebied	omschrijving risico	omschrijving impact	waarschijnlijkheid	impact (eur)	benodigd weerstandsvermogen (eur)
1	Europees aanbesteden	de GB dient te voldoen aan de regels rondom Europees aanbesteden van diensten en leveringen (bijvoorbeeld aanschaf voertuigen, onderhoud voertuigen). Het risico bestaat dat de GB niet of niet tijdig constateert dat aanbesteding moet dan wel had moeten plaatsvinden.	een onjuiste of onterecht uitgevoerde Europese aanbesteding kan tot een juridisch geschil leiden met de mogelijk benadeelde partij. Dit kan leiden tot een nieuwe aanbestedingsronde, schadebetaling en/of een eventuele boete.	5-10%	50.000	5.000
2	Algemene Verordening Gegevensbescherming	Met ingang van 25 mei 2018 is de AVG van toepassing. Als gevolg van hieruit volgende regelgeving is iedere organisatie, waaronder dus de GB, verplicht een aantal expliciete maatregelen te nemen ten aanzien van gegevensbescherming. Indien de GB non-compliant zou blijken, kan de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) besluiten een aanzienlijke boete op te leggen.	Bij overtreding van de bepalingen in de AVG kan de Autoriteit Persoonsgegevens een bestuurlijke boete opleggen. Deze boete bedraagt: A. maximaal EUR 20.000.000 of 4% van de (wereldwijde) omzet (bij materiële schending) of B. maximaal EUR 10.000.000 of 2% van de (wereldwijde) omzet (bij procedurele schending)	P.M.	P.M.	P.M.
3	cao-salarissen en pensioenpremies	Gedurende het boekjaar kunnen de uitkomsten van cao-onderhandelingen tussen vakbonden en gemeenten ertoe leiden dat de salarissen (al dan niet met terugwerkende kracht) dienen te worden verhoogd. Daarnaast bepaalt het ABP de hoogte van de pensioenpremies voor het komende jaar pas na het vaststellen van de begroting. Het risico bestaat dat hier in de begroting niet of onvoldoende rekening mee is gehouden.	Gezien het relatieve belang van de salaris- en pensioenkosten in de totale exploitatiekosten van de GB heeft een kleine aanpassing in de salarissen in absolute zin een aanzienlijke financiële impact.	90%	300.000	270.000
4	wet Poortwachter	In de Wet Poortwachter is geregeld wat werkgevers en werknemers moeten doen om te bevorderen dat langdurig zieke werknemers zo snel mogelijk weer aan de slag gaan. De Wet poortwachter stelt een aantal eisen aan de werkgever en de werknemer; de meeste eisen gelden voor de werkgever. De belangrijkste eis is dat de werkgever verplicht is de werknemer te helpen bij re-integratie. In eerste instantie naar de eigen functie, maar als dat niet kan naar ander werk binnen de eigen organisatie of zelfs naar werk bij een ander bedrijf. Het risico bestaat dat de GB claims van zieke werknemers krijgt vanwege het niet (goed/volledig) uitvoeren van de Wet Poortwachter.	de claims zullen in eerste instantie juridische kosten, en mogelijk schadevergoedingen tot gevolg hebben.	5-10%	100.000	10.000

nr.	risicogebied	omschrijving risico	omschrijving impact	waarschijnlijkheid	impact (eur)	benodigd weerstandsvermogen (eur)
5	eigen risicodragers zieke werknemers	risico op langdurige ziekte van werknemers: voor een langdurig zieke werknemer is de GB eigenrisicodragers. Dit betekent dat 2-3 jaar lang het loon aan de werknemer doorbetaald moet worden, en dat de GB voor de re-integratie verantwoordelijk is.	stijging in de salariskosten vanwege enerzijds doorbetaling, en anderzijds de kosten van vervanging van de zieke werknemer.	90%	150.000	135.000
6	inhuur personeel	een kwantitatief en/of kwalitatief tekort aan personeel, hetgeen leidt tot de noodzaak om externen in te huren om te waarborgen dat de bedrijfsdoelstellingen behaald worden.	hogere kosten m.b.t. inhuur van derden.	90%	150.000	135.000
7	schadeclaims a.g.v. brandweerinzet	Nederland juridiseert, waardoor het risico van aansprakelijkheidsstelling en claims (van personeel (eventueel nabestaanden) of van derden) reëler wordt. Naast het risico van claims leidt dit ook tot inzet van juridische expertise. Hierbij valt te denken aan claims van ledenbedrijven voor geleden schade als gevolg van brandweeracties. Dit zijn moeilijk in te schatten kosten. De belangrijkste risico's zijn weliswaar verzekerd, maar of de dekking toereikend is, is op voorhand niet te kwantificeren.	de impact is de schade die voortvloeit uit het niet of ontoereikend verzekerd zijn bij een ongeval of claim. Dit is op voorhand niet te kwantificeren.	P.M.	P.M.	P.M.
8	claims in relatie tot gebruik PFAS-houdend blusschuim	PFAS-houdend blusschuim is een zeer effectief blusmiddel voor de industrie, maar is tegelijk schadelijk voor milieu en gezondheid. In 2022 is de GB gestart met de transitie naar een minder schadelijk type blusschuim, en alleen nog voor specifieke typen incidenten is gebruik van het PFAS-houdende blusschuim toegestaan. In het (recente) verleden was er echter geen alternatief beschikbaar, en het risico bestaat dat de GB alsnog aansprakelijk gesteld wordt voor (milieu)schade als gevolg van het gebruiken van PFAS-houdend blusschuim.	saneringskosten als gevolg van gebruik PFAS-houdend blusschuim.	5-10%	250.000	25.000
9	ontslagvergoeding	Door een arbeidsconflict kan een situatie ontstaan dat de werkverhouding met een werknemer dermate verstoord is, dat beëindiging van het dienstverband voor beide partijen nog de enige reële optie is. Het risico bestaat dat de GB in zo'n situatie een ontslagvergoeding aan de betreffende werknemer dient te betalen. Naast deze vergoeding gaan dergelijke trajecten ook gepaard met kosten voor juridische ondersteuning	hogere personeelskosten als gevolg van ontslagvergoeding, inclusief hogere juridische kosten.	25%	100.000	25.000

nr.	risicogebied	omschrijving risico	omschrijving impact	waarschijnlijkheid	impact (eur)	benodigd weerstandsvermogen (eur)
10	opleidings- en oefenkosten	door onverwacht personeelsverloop bestaat het risico dat op enig moment veel personeel moet worden opgeleid tot manschap of bevelvoerder. In aanvulling geldt dat nieuwe sollicitanten wellicht in mindere mate de 'basis' brandweeropleidingen reeds hebben behaald, en in deze mensen dus extra moet worden geïnvesteerd.	sterk stijgende opleidings- en oefenkosten.	50%	150.000	75.000
11	langdurige calamiteit	een langdurige calamiteit stelt eisen aan de bezetting tijdens de calamiteit, maar ook bij de nazorg en afwikkeling ervan. Op het gelijktijdig optreden van verschillende calamiteiten is de bezetting van de GB niet ingericht. In de begroting is geen ruimte opgenomen voor de externe inhuur voor vervanging van reguliere taken.	Dit risico heeft met name impact op de operaties en leidt niet tot een direct financieel risico.	P.M.	P.M.	P.M.
12	verbruik middelen bij incidenten	een incident bij een niet-lidbedrijf in het verzorgingsgebied van de GB, waarbij de GB middelen (m.n. Schuimvormend Middel) dient in te zetten, die niet verhaald kunnen worden op het getroffen bedrijf en/of derden.	kosten verbruik middelen Incidenten, die niet voorzien zijn in de jaarlijkse begroting.	25%	50.000	12.500
13	voertuigen	de uitrukvoertuigen van de GB worden in 12 jaar lineair afgeschreven. Tijdens deze 12 jaar zal gedurende een periode van een aantal jaren de boekwaarde van de voertuigen aanmerkelijk hoger zijn dan de marktwaarde. Het risico bestaat dat door een technisch of economisch total-loss de voertuigen voortijdig vervangen moeten worden. Hierbij dient opgemerkt te worden dat de verschillende transportbakken en verplaatsbare units met hulpmaterialen op grond van een afweging tussen premie en risico niet verzekerd zijn (besluit BCGB, 30 april 2015).	de voortijdige vervanging zal ertoe leiden dat het verschil tussen de boekwaarde en marktwaarde/verzekeringswaarde direct ten laste van het resultaat afgeschreven dient te worden.	5-10%	250.000	25.000
14	bedrijfsmiddelen GB	het materiaal dat de GB aan (met name) repressief personeel ter beschikking stelt dient op een zorgvuldige en vakkundige manier gebruikt te worden. Het risico bestaat dat door onzorgvuldig handelen schade aan het materiaal ontstaat.	schade aan materiaal met als gevolg vervangings- of reparatiekosten.	5-10%	100.000	10.000
15	veranderende wetgeving / handhavingscontrole	de GB dient te voldoen aan de wetgeving op het gebied van (veilige) installaties/huisvesting, alsmede aan de eisen op het gebied van arbeidshygiëne, die gedurende het jaar kunnen veranderen.	een handhavingscontrole of wijziging in de wetgeving kan leiden tot een verplichte bouwkundige- of installatietechnische aanpassing/aanschaf PBM's of kleding, die in de begroting niet voorzien is.	5-10%	100.000	10.000

nr.	risicogebied	omschrijving risico	omschrijving impact	waarschijnlijkheid	impact (eur)	benodigd weerstandsvermogen (eur)
16	contracten / overeenkomsten	niet adequaat overeenkomst/contractbeheer, waardoor een stilzwijgende en mogelijk ongewenste verlenging van contracten leidt tot ongewenste verplichtingen en kosten.	hogere exploitatiekosten dan nodig als gevolg van onvoordelige contractvoorwaarden.	P.M.	P.M.	P.M.
17	debiteuren	oninbare vorderingen wegens faillissement van betreffende bedrijven.	afboeking van vorderingen/lagere bedrijfsopbrengsten.	5-10%	30.000	3.000
18	afname lidmaatschappen GB	Risico dat huidige lidbedrijven door veranderende regelgeving of door aanbrengen eigen voorzieningen niet meer bedrijfsbrandweerplichtig zullen zijn. Daarnaast kunnen vrijwillige leden, om welke reden dan ook, besluiten hun lidmaatschap GB te beëindigen.	afname van het aantal (vrijwillige) lidbedrijven en/of aanwijzingen, waardoor de bijdrage per lid voor de overige leden hoger zal worden. Dit is primair een risico voor de CIBUA, maar kan tevens een druk leggen op de financiering van de GB.	25%	P.M.	P.M.
19	CO2-opslag Tweede Maasvlakte	In de haven van Rotterdam loopt momenteel het zgn. Porthos-project (Port of Rotterdam CO2 Transport Hub & Offshore Storage). Het concept voor dit project bestaat uit een verzamelleiding door het havengebied in Rotterdam die fungeert als een basisinfrastructuur waar bedrijven op kunnen aansluiten voor de levering van door hen afgevangen CO2. Deze CO2 wordt vervolgens grotendeels onder de zeebodem opgeslagen. De aanleg voor deze infrastructuur kan impact hebben op de locatie van het Opleidingscentrum GB (OCGB) op MV2, dat gebouwd is op de grond die gehuurd wordt van het Havenbedrijf door één van de ledenbedrijven van de GB; het risico bestaat dat dit OCGB hierdoor naar een andere locatie zal moeten verhuizen.	Geen schadeloosstelling voor het gedwongen vertrek/verhuizing van het OCGB op Maasvlakte 2.	50%	20.000	10.000
20	Weersinvloeden / klimaatverandering	Risico dat onevenredige schade aan vastgoed of voertuigen ontstaat door extreem weer, zoals wateroverlast en stormen.	Onevenredige, noodzakelijk te repareren, schade aan gebouwen of voertuigen.	5-10%	250.000	25.000
21	Cyberveiligheid	Risico op schade als gevolg van cyberaanvallen, waarbij de Rotterdamse haven een bovengemiddeld hoog-risicogebied vormt.	De impact is naar verwachting beperkt, aangezien het primaire proces van incidentbestrijding niet direct afhankelijk is van cyberveiligheid.	P.M.	P.M.	P.M.

nr.	risicogebied	omschrijving risico	omschrijving impact	waarschijnlijkheid	impact (eur)	benodigd weerstandsvermogen (eur)
22	Inflatie	Risico op grote kostenstijgingen als gevolg van onverwacht hoge inflatie.	Kostenstijgingen vanuit inflatie hebben een direct effect op de kosten voor van derden afgenomen goederen en diensten, alsmede een indirect effect op de cao-ontwikkelingen.	25%	250.000	62.500
Totaal						838.000

P.M. = Pro Memorie, ter herinnering: In de begrotingen gebruikt om aan te geven dat er wel kosten worden verwacht, maar dat de hoogte daarvan niet bekend is